

Kmet, delavec
in obrtnik
maj bodo naro-
du vodnik!

Iskate vaše stro-
šarine:
za leto 1930 Din 50—
za pol leta " 15—
za mesec " 5—
za leto 1931 " 50—
izračunati po tarifi. — Pla-
čninam vpravljanjem naj
se priloži znamke za od-
govor. — Neprankirani
plačila se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Vsakdo vživaj
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Recepel se na vs-
tako. — Pisla in teš-
ce v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefonski
št. 2902. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

Josip Lenarčič:

Vprašanje gospodarske krize in poizkusi za izbolj- šanje nekaterih panog.

(Konec.)

Kmetijski gospodar se vsled narave svo-
jega obdelovalnega objekta ne more kratko in
malo prilagoditi tržni konjunkturi, kakor
more to storiti trgovec in v manjši meri tudi
industrijec, odnosno obrtnik. Če je morda
kmetijski gospodar prepričan, da je kako pa-
nogo v gospodarstvu mogoče dvigniti in pri-
lagoditi premenjeni konjunkturi, vendar nima
jamstva, da bo sedanja konjunktura tudi ob-
stojala tedaj, kadar bode mogel s svojimi
produkti stopiti na trg, tako n. pr. v živino-
gojstvu, še le po mnogih letih, poljedelstvu v
krajši dobi itd. Najvažnejše je za vsakega
kmečkega gospodarja, da si osigura odjem
svojih proizvodov za dolgo dobo let. Če lastne
moči ne zadostujejo, treba iskati družbe so-
vrstnikov, ki so v sličnem položaju. Take
združbe so mogoče v prosti obliki dogovora
ali vplačila gotove vsote denarja v družbeno
organizacijo v obliki akcijske družbe ali v
obliki danes moderne zadruga z enkratnim ali
večkratnim jamstvom.

Tako prodajno zadrugo imamo v «Mlekar-
ski zadrugi», ki more dati pri pametnem
vodstvu veliko sigurnost za prodajo mleka,
bodiš v katerikoli trpežni obliki finalprodukta.
Mlekarska zadruga se omeji le na en del
pridelkov gospodarstva včlanjenih zadržnikov
in se more tolikanj izpopolniti, da prihaja
s svojimi izdelki tudi preko mej lastne države.
Seveda je pri ravnokar omenjeni zadrugi
merodajna kakovost mleka, rekel bi «stan-
dard-mleka». Ne samo glede toliščobe, katera,
kakor obče znano, silno variira pri govejih
individuih, kolikor več še pri različnih pas-
mah. Čistost hlevov, čistost živali, zlasti molz-
nih organov, čistost in zdravje molznic, čistost
shramb, čistost vode za pomivanje, izločitev
mleka od krav neposredno pred otilitvijo, z
eno besedo, tu so merodajni vsi oni predpisi,
ki se po mestih po zdravniških predpisih za-
htevajo od onega mleka, koje naj bi služilo za
hrano človeškemu dojenčkom.

V navedenem pogledu imamo še skoro po-
polnoma neobdelano polje. Napredne mlekar-
ske zadruga, n. pr. ona na Vrhniki, so že uvi-
dele, da morejo jamčiti za kakovost svojih
mlečnih izdelkov le tedaj, če so pri članih za-
druga izpopolnjeni navedeni predpogoji, ker
se lahko pripeti, da mleko iz enega samega
hleva poškoduje ves izdelek vseh drugih za-
držnikov. Uvidevši veliko nevarnost, išče
n. pr. zadruga na Vrhniki veččaka, ki bi bil
zaupanja vreden in bi imel nalogo vse dobavi-
telje redno kontrolirati, za kar bi prejemal
mesečno plačilo.

Tu sem navedel en primer prodajne za-
druga. Za vsak drugi odlomek iz živalske pa-
noge bi bilo treba imeti istotako organizacijo,
n. pr. v konjegovstvu. Koliko truda in koliko
žrtve iz težko nabranega zaslužka se pogubi

pri konjegovstvu, če ni organizirana panoga.
Stroški za vzgojo povprečnega ali slabega
konja, za katerega se na sejmiščih komaj iz-
kupi malenkostno kupnino, so skoro ravno
tako veliki, kakor za dobrega konja, ki do-
seže, seveda ne na sejmiščih, dva, tri do deset-
krat višjo ceno. Res je, da konjereja ne bode
več mogla v bodočnosti premagovati hudo
avtomobilsko konkurenco, vendar ostane še
nekoliko prilik v državi, kjer stoji konj brez
avtomobilne konkurence. Organizacija v na-
vedeni konjegovski panogi ima skrbeti za to,
da poišče in zbira prilike, katere morejo biti
merodajne za konjegovstvo v obče, da zbira
prilikam primerno pasmo, za vzgoj te pasme,
za zbiranje, vežbanje, za nego onih konj,
katere jim člani organizacije izročijo v prodaj-
ne svrhe itd. Ker take organizacije obstoje,
treba, da se tudi v naši državi pobrigamo za
delovanje teh organizacij in njim naše od-
nošaje prilagodimo, odnosno ustvarimo svoje
lastne organizacije. Za primer, kako je po-
stopati pri izvršitvi naloge, navajam organi-
zacijo v Elmshornu na Holsteinskem, ki šteje
danes nad 1600 članov, ki so plačali člana-
rino pri vstopu deloma na enkrat, deloma v
petih obrokih skupno 500 RM, odgovarjajoče
na 7000 Din. Ze mnogo let pred svetovno
vojno je organizacija tam obstojala s prav
lepim uspehom in v veliki meri nadomeščala
skrb državi za konjegovstvo. Svetovna vojna
je sicer posegla tudi v to organizacijo, vendar
je ni mogla uničiti. Letna poročila iz povojne
dobe pričajo o uspešnem sedanjem delovanju,
kažejo pa tudi obseg delovanja.

Posrečilo se mi je zbrati skupaj potrebne
podatke, in sicer pravila in pravilnik, katere-
mu je pa prvi tolmač letno poročilo in račun-
ski zaključek. Naše poljedelsko ministrstvo se
je potrudilo organizirati organizacijo za go-
vedorejo in dovolilo velike ugodnosti za se-
lekcijske zadruga. Lepo je ta predmet obdelan
v knjižici dr. Ljudevita Prohaska «Potreba
stočarskih zadruga v Srbiji». Manjka pa vsem
takim organizacijam zasnutek prodaje.

Istotako, kakor kaže zgled navedene
zadruga, zahteva naše kmetijstvo tudi omo-
gočenje pridelkov iz polja in travnikov, v
kolikor se ti pridelki ne porabijo v domači
panogi živinogojstva. Delno obstoje take
organizacije v zadružnih skladiščih, katera
skladišča ali odkupujejo kmečke pridelke
definitivno ali pa prevzamejo te pridelke v
komisijsko prodajo. V zadnjem slučaju se
more v skladišča napeljane pridelke, zlasti
žito, lombardirati in more producent taka
lombardna izkazila vnovčiti v denarnih za-
vodih.

Pri vseh teh dejanjih pa je treba, da se
določi potrebno kakovost, da se po organi-
zacijah prouči krajevne razmere v obče, v

podrobnosti pa vsakega člana posebej njegove
posestniške prilike in preudarja, katere pri-
delke bi mogel dotičnik z uspehom produci-
rati in po kaki minimalni ceni mu organi-
zacija izplača pridelke. Če potem organizacija
zasluži pri svoji prodaji večji znesek za blago,
če poleg nakupne cene doseže še organi-
zacijske stroške povrnjene in če tem potom po-
višana lastna cena ostane še vedno nižja, nego
prodajna, se presežek ali dobiček porazdeli
med člane dobavitelje, en del pa zbira v re-
zervni zaklad za kritje eventualnih izgub
investicij itd. Tem potom je mogoče doseči:

1. Da producenti pridelavajo ono, kar se
prodati more.

2. Da producenti pridelujejo zlasti pred-
mete, ki so za njih zemeljske, krajevne, kli-
matične, eventualno finančne zmožnosti naj-
bolj rentabilne.

V navedeni smeri naj bi se sukala pomoč
države v prvi vrsti. Ono, kar bo posamezni
osebi nujno potrebno, si bode že sama pre-
skrbela, ker bo vsa njegova skrb osredotočena
v gotovo smer sigurne rentabilne produkcije.
Intenzivnost produkcije pravilno usmerjena
more koristiti, ni pa s tem rečeno, da
m o r a resnično koristiti. Lastni interesi in
skupno delo v organizacijah bodejo pred-
pogoj za racionalno gospodarenje. Odstra-
njeni bodo dragi poskusi na nesiguren uspeh,
kateri poskusi se le redkokedaj res kot korist-
ni izkažejo, najraje jim sledi neuspeh; kajti
silno težko je tujemu človeku nasvetovati, kaj
naj producent počne na svojem zemljišču,
katero tujec navadno, če je tudi poučen v
svoji stroki, v kratki dobi enkratnega ogleda
pravilno ne spozna, lastnik pa navadno tudi
ne more predvideti, če se mu more posrečiti
uspeh. Vse kaj drugega je, če pri svojem so-
sedu dan za dnem vidi, kako napreduje nje-
gova protežirana panoga, ki se lahko prenese
tudi na sosedno zemljišče.

V navedenih mislih je v širokih potezih
očitana smer bodočega delovanja upravne
oblasti, zlasti ministrstva poljoprivrede.

Trgovsko in kmetijsko strokovno osebje
naj bi se po krajevnih prilikah namestilo s
točno opredeljenim delokrogom. Tako osebje
bi se moralo šolati v praksi, kjer že kaka pri-
dobitna in prodajna združenja obstoje. Videti
morajo ves potek delovanja s posebnim ozirom
na knjigovodske izkaze, da dobro utemeljena
izvežba pride v meso in kri učenca. Kot tak
bode dovolj izvežban, da more na svojem bo-
dočem kraju službovanja začeti nameravano
delo, pa gledati z odprtimi očmi, če ni poleg
tega, kar se je priučil na svojem šolanju, še
kak drug pojav, ki bi se dal pritegniti poleg
in s tem popolniti organizacijo. Dalje je pa
delujočemu v organizaciji mnogokrat prilika
dana, da se pritegne še kaka druga sorodna
stroka prvotni organizaciji.

Poduk v centrali, poduk na vsakem go-
spodarstvu posebej, na vsaki zemljiški par-
celi posebej, pri vsaki kmetijski rastlini po-
sebej ne samo glede produciranja, marveč
zlasti glede uspešne prodaje pridelkov vseh
včlanjenih oseb, povrh tega pa organizacija
prodaje združenih pridelkov ne le v doma-
čem kraju, marveč tudi v celi državi, odnosno
v inozemstvu, mora biti naloga organizatorja.

Kadar bomo v domači pokrajini imeli zasnovane take organizacije, bodejo hitro sosedne pokrajine segle po načrtanem sredstvu in gospodarska kriza bo omiljena, ker se bode vsa produkcija usmerila v pravo smer

in izkoriščala zemljišča po pridelkih, za katere so sposobna.

S tem pa je doseženo ono, kar se more od kmetijstva doseči in pričakovati.

Svetovna agrarna kriza.

Kmetje se nahajajo dandanes v silno težavnem položaju in to ne samo pri nas, ampak po vsem svetu, kajti povsod tožijo kmetje, da svojih pridelkov ne morejo prodajati po takih cenah, da bi si z izkupičkom mogli nabaviti druge, za njihovo gospodarstvo neobhodno potrebne stvari. V tem dejstvu tiči vzrok agrarne krize ne samo pri nas, ampak povsod, kjer pridelujejo hrano za prodaj.

Splošna agrarna kriza dela danes merodajnim gospodarskim in političnim krogom že prav velike skrbi in preglavice in najbi-strejšje glave se z vso vneto trudijo, kako bi mogli najti izhod iz tega težavnega položaja. Da bodo naši bralci videli, kako presojuje položaj tudi drugod, hočemo danes navesti mnenje priznanega agrarnega strokovnjaka profesorja dr. Strakosch-a, kakor je bilo objavljeno v znanem dunajskem listu »Neue Freie Presse« dne 10. maja t. l.

Profesor Strakosch pravi: »Mi ne moremo več uganjati politike ptiča noja. Kar doživlja dandanes ves civilizirani svet s svojim poljedelstvom, to ni več samo kaka trenutna zmešnjava, kakor smo včasih imenovali »agrarno krizo«, in ki so se pojavljale, čim je vreme povzročalo dobre ali slabe letine, ali pa če je kakšna druga okolnost cene kmečkih pridelkov omajala. Težka mora, ki danes mori tudi najboljše gospodarje, ima popolnoma drugačen značaj, kajti sicer pač ne bi bilo mogoče, da tudi najboljše polje ne prinaša nobenega dohodka več in da slaba zemlja ne nosi niti toliko, da bi zadostovalo za plačilo delavcev. Razmerje med dohodki in izdatki je danes takšno, da je vsak čist donos nemogoč, in nemogočnost prodaje kmetijskih pridelkov stoji danes na dnevnem redu. Poljedelstvo danes ne more več vršiti svoje gospodarske naloge niti kot konzument (industrijskega blaga) niti kot vir pridobivanja, najmanj pa kot vir tvorbe novega kapitala.

Taka resnična agrarna kriza, kakor jo imamo danes, je zadela kmete v zadnjih 100 letih samo dvakrat: prvič po napoleonskih vojskah, drugič pa okoli l. 1870 in še nekaj let kasneje. Danes se javlja tretjič in ogroža svetovni mir bolj kot kedaj poprej. Vse države trudijo z veliko nervoznostjo, da bi krizo rešile ali jo vsaj omilile. Židovi proti uvozu agrarnih pridelkov so vedno višji, izvoz pa se pospešuje z nagradami. Vsaka država hoče prekositi drugo, dokler ne uvidi, da je ves trud zastonj. Če hočejo evropske države, ki kmetijske pridelke uvažajo, svoje lastne kmete vsaj varovati, morajo segati izvozne države že globoko v svoje državne blagajne. Kmetom v Zedinjenih državah je dala vlada 500 milijonov dolarjev pomoči, in ravno tako podpirajo svoje kmete tudi Kanada, Avstralija in Argentinijska. Ves svet pa se trudi, da dvigne cene kmetijskih pridelkov in da ohrani količino današnjega pridelka.

S takim sredstvi pač vsaka država nekako za silo drži svoje kmete na površju, toda trajno se kmetom na ta način ne da pomagati in se agrarna kriza kot taka ne da ozdraviti. Vzrok krize leži v tem, da kupna moč prebivalstva ne dohaja produkcije žita.

Pri tej priliki moramo opozoriti na okolnost, da niso padle le cene kmetijskih pridelkov, ampak cene vseh surovin sploh. Padle so cene kovin, kavčuka, gumija, bombaža in drugih kolonijalnih proizvodov. Na drugi strani pa vidimo, da cene fabrikatov in zlasti cene v maloprodaji mnogo manj padajo, kajti davki, delavske plače, socialne dajatve in iz-

posojeni denar (dolгови) tako zelo obremenjujejo industrijo in obrt, da se je razlika med cenami surovin in med cenami izgotovljenega blaga za konzumente v primeri z razliko med predvojnimi cenami silno zvišala. Z ozirom na nizke cene surovin je pač dobiček producentov (tudi kmetov) silno padel, prodaja pa se ni pomnožila. Zaradi tega pa se je zmanjšala kupna moč producentov in v tem leži jedro krize.

Tudi moderni tehnični, socialni in kulturni napredek je krizo zelo poostiril. Produkcijo kmečkih pridelkov v prekomorskih deželah je dvignila svetovna vojna na njeno današnjo višino, ker je bil takrat živež drag. Tehnični napredek je namreč omogočil, da se je s pomočjo raznih strojev kmetijstvo razvilo tudi v prej pustih in nerodovitnih krajih. Danes imamo v Zedinjenih državah, v Kanadi, v Avstraliji in v Argentinijski pravcate »fabrike za pšenice«, ki jo pridelujejo stroji, ljudi pa je pri pridelovanju žita prav malo zaposlenih.

Konzum poljskih pridelkov pa je padel, kajti stroji potrebujejo olje in bencin, ne potrebujejo pa sena in ovs. Tako so travniki prosti za pridelovanje žita. Narod, ki ima visoko razvito industrijo, kjer opravlja vsa težka dela stroj, potrebuje manj hrane in lažjo hrano. Boj proti alkoholu zmanjšuje prodajo ječmena in žita sploh za izdelovanje alkohola. Racionalizacija v krmljenju živali pa je znižala tudi potrebo sena in je skrčila število travnikov.

Če vse to opazujemo, vidimo, da današnja agrarna kriza ni trenutnega značaja. Po napoleonskih vojskah je trajala agrarna kriza 10 let, druga (po l. 1870) pa okoli 20 let. Če ne bomo našli sredstev za omiljenje današnje krize, bo ta trajala še dalje. Za omiljenje krize predlagajo vsled tega razni strokovnjaki različna sredstva. Švicarski profesor Laur predlaga n. pr., naj se združijo vse izvozne države in naj pridelovanje žita omeje ali sploh regulirajo. Drugi zopet predlagajo, naj se združijo vse evropske države in naj zapro z visokimi carinami prekomorskemu žitu pot v Evropo. Vsi ti predlogi pa so težko izvedljivi. Jasno pa je, da agrarne krize danes ni mogoče rešiti drugače kakor na mednarodnem način, da preprečimo paniko.

Mednarodno reševanje raznih kriz sicer ni nobena garancija, da se bo ta ali ona kriza res rešila, vendar pa mednarodnega dela ne smemo podcenjevati. Treba se bo pač vedno in vedno posvetovati.

Tako pravi prof. Strakosch. Nas izredno veseli, da se njegovo mnenje prav zelo strinja vsaj v glavnih točkah s tem, kar smo pisali tudi mi v nekaterih naših člankih o tem važnem vprašanju.

Kmetijska Matica.

Knjige Kmetijske Matice se pripravljajo za tisk. Da se lahko vsaj približno določi naklada knjigam, prijavite svojo naročbo čimprej, ker se lahko zgodi, da bo knjig zmanjkalo.

Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v sredo, dne 21. maja t. l. ob 8. uri zvečer v posebni sobi restavracije »Štrukelj« (vogal Dalmatinove in Kolodvorske ulice). — Vse člane zadrugarje vljudno vabimo, da se ga polnoštevilno udeleže. Načelstvo.

Naše ceste in železnice.

Vedno slabše stanje naših cest in naraščajoči promet z motornimi vozili je spravil na dnevni red zopet vprašanje vaških cest. Vprašanje je tudi za kmečke gospodarje silno važno, ker nobenemu kmetu ne more biti vseeno, da mora s svojim vozičkom svoje blago dvakrat peljati v mesto ali pa na postajo po slabi cesti, namesto da bi ga peljal le enkrat po dobri cesti in tako prihranil na času in na stroških. Kmečkemu gospodarju dalje tudi ne more biti vseeno, koliko koles polomi na leto na slabi cesti in koliko njegova živina trpi, namesto da bi žival vozila komodno po lepi in dobro ohranjeni cesti. Mogoče je res malo kmetov, ki si zapisujejo svoje prevozne stroške in izdatke; če bi jih pa zapisovali, bi videli, da so ti stroški jako visoki, in da se zelo izplača vzdrževanje in naprava dobrih cest.

Ko smo dobili precej razširjeno železniško omrežje, je prevladovalo pri mnogih ljudeh mišljenje, da je za ceste prišla zadnja ura. Razvoj moderne tehnike pa je dal cestam zopet novo in skoraj še večjo veljavo kakor so jo imele prej. Tehnika nam je ustvarila namreč motor, ki nas je napravil neodvisne od železnice ne samo glede časa, ampak tudi glede brzine; motor pa zahteva dobro in gladko cesto, sicer pride predrag. Ker pa nastopa motor svojo zmagoslavno pot tudi že v naši deželi, ne bo preostalo drugega, kakor da izkoristimo njegovo moč in praktičnost tudi mi, to pa moremo le, če uredimo naše ceste, ampak ne s krparijo nekaj tukaj in nekaj tam brez vsakega načrta, ampak z velikopotezno in dobro premišljeno in preračunano akcijo napravo novih in za izboljšanje in moderniziranje starih cest.

Tako akcijo izvedemo toliko lažje, ker imamo skoraj ves za popravo cest potreben material doma. Pohorski granit je danes že svetovno znan, doma imamo tudi dovolj izvežbanih tehnikov in tudi denar se bo dal dobiti doma, ker bo brez dvoma vsak rad po svoji moči nekaj prispeval, če bo videl, da bo sam imel veliko korist od takega dela. Narediti pa moramo nekaj, čeprav iz lastne moči, če se nočemo vrniti v tisto srečno dobo nazaj, ko so ljudje morali znositi vse svoje pridelke v koših na svojih ramah na trg, če so hoteli dobiti kakšen krajcar.

Od sistematične poprave naših cest pa ne bodo imeli kmečki gospodarji samo direktno, ampak bodo imeli tudi indirektno korist. Motorji se dandanes namreč tako pce-njujejo, da ima n. pr. že v Nemčiji skoro vsak »boljši« človek svoj avto kakor v Ameriki. Taki ljudje pa radi potujejo, kdor pa potuje, navadno ne gleda na vsak novič, ampak si že kaj privošč. Jasno pa je, da se tujci po slabih cestah ne bodo vozili in tudi domačini ne. Od tujskega prometa pa ima korist tudi kmet, ker več ljudi tudi več pojé. Razni naši kmečki zastopi bodo storili torej mnogo v svojo korist in v korist cele dežele, če se z vprašanjem cest prav resno bavijo.

Kmetovalci! — Vaš najboljši prijatelj in svetovalec je dobra kmetijsko-strokovna knjiga. Zato se obračajte na Kmetijsko tiskovno zadrugo v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, ki vam bo take res dobre knjige takoj preskrbel. Na zalogi ima n. pr.: »Naša zelenjad« (vrtnarstvo), »Naša prašičja reja«, »Umno kletarstvo«, »Kmetovalčev svetovalec«, »Sadjarstvo« itd., itd. Naročite in čitajte!

Kmetijski gospodarji in kmetske gospodinjice! Kupujte svoje potrebščine manufakturnega blaga pri zanesljivi domači tvrdki Fr. Novak, Ljubljana, Kongresni trg 15, pri Nunski cerkvi. — Tam kupite dobro in poceni!

Vzgoja kmečke mladine.

(K članku »Nekaj misli o vzgoji mladine« v številki 17.)

Poganski narodi so v svoji najvišji kulturi najbolj poniževali ročno delo. Ista duševnost je tudi danes. Ročno delo, zlasti kmečko, smatramo za umazano; kdor ima opraviti s krampom ali vilami, izgubi na »nežnosti« kulturnega bitja.

A če so razvajeni Rimljani prezirali ročno delo, niso poniževali kmečkega dela. To ni bilo le radi naklonjenosti napram zemljiškim veleposestnikom. Kmečko delo jim je bilo nepremakljiva nužnost.

Pojmi modernega človeka se s to resnico težko skladajo. To je tudi povsem razumljivo in naravno, ker ni v modernosti skladnosti. Vse ali vsaj najvažnejše je glava - razum in oblika. Bodi tako. A če stehamo obe ustvarjalni sili — telesno in možgansko delo — gotovo se tehničar nagne na prvo plat. Tudi je možgansko delo ustvarilo več škode kot ročno delo. A to ravno radi krive duševne osnove, oziroma nesoglasja in usužnjenja duha.

Ne smemo zabiti, da kdor se upa pridelati na enakem prostoru namesto enega dva klasa, je storil za potrebo človeštva veliko več kot kdo drugi. Zato se niti zgolj razum ne more ujemati z dejstvom, da rije prirodoslovna veda v take potankosti, da se n. pr. radi enega atoma (trohice) v gotovi spojnini ali ene desetinke odstotka tolsče v mleku zgamejo vsi mogoči vseučilišni zavodi, dočim grede s tako lahkoto mimo vprašanja, kako in kdaj bo n. pr. delavec dvajset minut kasneje utrajen, ali kdaj žrtvuje dvajset odstotkov več. In vprašanje, da je treba tudi njemu dobre in tečne hrane, zdravega stanovanja, prosvete itd.! Kulturni svet ne more utemeljiti svoje kulture toliko časa, dokler ne prične razmišljati in se baviti s temi vprašanji ter delovati v tej smeri. Toliko časa bo velika glava na majhnem telesu.

Res je — moderno kmetijstvo se ima zahvaliti dolgotrajnemu in resnemu znanstvenemu delu. A na nekaj ne smemo pozabiti, pri kmetu pač ne. To je: Vsa mogoča kmetijstvu služeca znanstvena sredstva so le pomožna sredstva omejenemu številu močnih poedincev. Polnovredna so le, če jih zna večina bistroumno izkoristiti.

Tudi ostane nepobitna resnica, da sama tehnika ne rodi še drugih ljudi. Zmota je, da temelji napredek v tehniki in znanstvu. To sta le pripomočka. — Za streljanje v tarčo je treba puške, smodnika, svinea. A nekdo mora puško držati, nameriti in sprožiti. In ravno ta »nekdo« je glavno in odločilno gibalno. Tako v tvornici in rovu, v uradu, gozdu in na polju.

Bistvo je človek.

Pa vprašajmo: Koliko smo do danes storili za kmetov notranji razmah, za to našo glavno socialno gibalno?

Na eni strani stoji učena manjšina, ki je precej odtujena narodu in njegovemu svojstvu, oziroma mu je celo sovražna. Za to izgleda, kakor da bi bili v narodu dve plemeni: ena estetov in akademikov visoko nad narodno plastjo, druga kmečko-delavska z zdravim razumom, s svežimi, močno razvitimi čuti in nagonskim shvačanjem reči, a daleč v ozadju. To veliko ljudstvo nima deleža na učeni izobrazbi in zato je ne ceni. — Zato je ta kultura le pisana in navidezna, ki ne zravnava in spaja, marveč razdvaja in ustvarja vedno večjo napetost. Zavora in nesreča je za družbo in državo.

Ker se je izobrazba zgoščevala v učenjaško in uradniško, je ljudstvo postalo kulturno revno in prazno. To je usodepolen prepad, nad katerim vodi zelo trhla brv. Razlika med učenim in preprostim svetom se očituje vedno in povsod. Stopi kmet na cesto, v vozilo, v

trgovino, v urad — povsod je tuj in se čuti podrejenega. Celó z onimi, ki so docela iz njega in med njim, so si večkrat tuji, ker je vzgoja pokvečene kulture izločila med nje trosi nad- in podrejenosti. (Saj se to javlja med pripadniki enega in istega stanu, n. pr. nadučitelj in [pod] učitelj).

Stališče, ki ga zavzema izobražen svet napram temu človeku, je bolešno. Dočim si eni nočejo mazati rok, češ: čim dalje od ljudstva, toliko boljše — zavzemajo drugi stališče, ki je neodpušljivo:

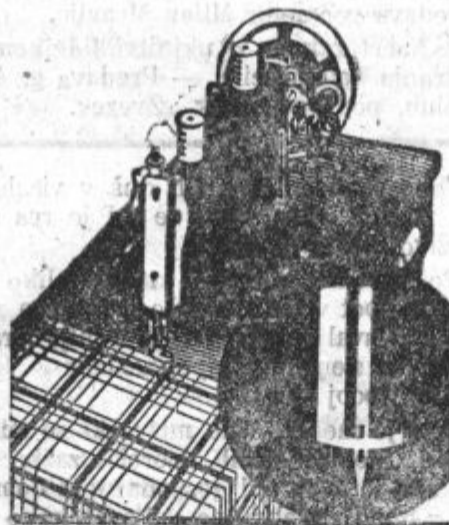
»Ubogaj in stori kot ti velevam!«

Razdrobiti torej individualnost, to kleno zmo! Ne! Dovolj je že črepinj, da ne vemo, kako in kam. Če se nam ni še to docela posrečilo, je dokaz, da imamo opraviti z močnimi osebnostmi, z grčami. Kmet je še vedno kaliber in kaliber je vse.

Tako je razmerje med olikancem in preprostim ljudstvom. Zato nas kmet ne more razumeti. Ne more in nas ne bo mogel, dokler ne spojimo svoje duševnosti z njegovo na ognjišču, na polju, v hlevu, z njegovim dnevom in nočjo.

Znani ruski kritik — književnik Bjelinskij — pravi z ozirom na to razmerje:

»Recimo, da stoji olikanec višje od preprostega človeka; toda — ali se botanik zanima samo za vrtno, požlahtnjene rastline, ne meneč se za poljske in divje rastoče primitivke? Ali ni za anatoma in fiziologa organizem divjega Avstralca ravno tako zanimivo, kakor organizem najkulturnejšega Evropeca? — Res je, da stoji najpuhlejši svetski človek neprimerno višje od kmeta, toda v kakšnem oziru? Samo v svetski obliki, kar pa čisto nič ne ovira, da nadkriljuje kmet marsikatero svetovnjaka z ozirom na razum, čustvo in značaj. Izobrazba samo razvija moralne sile človeka, a da mu jih ne: daje jih človeku priroda.«

HA'ID & NEU šivalni stroji

so prvovrsten nemški izdelek.

Prodaja jih tudi na ugodne obroke.

CENTRA

Trgovina šivalnih strojev
Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 7/III.

Zastopnike sprejemamo povsod.

Pri številnih težkočah ženskega spola povzroči naravna »Franz-Josef«-grenčica najboljše olajšavo. Spričevala klinik za ženske bolezni dokazujejo, da se vporablja zelo milo cdvajajoča »Franz-Josef«-voda posebno pri porodnicah z izbornim uspehom. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Politične vesti

Dogodki v Indiji.

Angleška država s ponosom imenuje največja država sveta. Ni pato enotna država v našem smislu, ampak zveza držav in kolonij, ki leže po vseh delih sveta. Te »države« se precej samostojno vladajo, kar se tiče njihovih domačih zadev, pa tudi pri vodstvu skupne politike imajo važno besedo. Te države imenujejo Angleži »dominijone« (en tak »dominijon« je n. pr. Kanada). Dominijoni imajo svoje lastne parlamente, svoje vlade in celo svoj denar, torej jako mnogo svobode.

Največja in najbogatejša angleška kolonija pa je Indija, ki šteje nad 400 milijonov prebivalcev-domačinov. Indija pa še ni »dominijon«, ampak stoji še zelo pod upravno kontrolo angleških oblasti. Z angleško upravo pa niso zadovoljni tisti Indijci, ki so se šolali v Evropi, zlasti v Angliji. Ti zahtevajo tudi za Indijo večje svobode in hočejo, naj postane tudi Indija »dominijon«, t. j. pokrajina, ki bo imela svojo vlado in ki bo sama odločala o svoji usodi. Tej zahtevi pa se sicer zelo svobodoljubni in demokratični Angleži upirajo in pravijo, da Indija za samovlado še ni zrela.

Do neke mere imajo Angleži brez dvoma prav. Iz opisov zelo vestnih potnikov in raziskovalcev razmer v Indiji vemo, da stoji politična izobrazba širokih mas v Indiji še na zelo nizki stopinji. V Indiji je ljudstvo versko silno razcepljeno in med posameznimi verstvi vladajo silovita nasprotja, ki jih danes pač kroti močna angleška vlada, če pa bi Indijci dobili več svobode, nihče ne ve, kam bi verski spori deželo pripeljali. Poleg verskih razlik pa cepijo ljudi tudi plemenske razlike in kulturne in socialne uredbe in navade. Te razlike v mišljenju ljudi seveda izkorišča angleška vlada, da enkrat s pomočjo enih, drugič pa s pomočjo drugih utrjuje svoje politično gospodstvo nad Indijo.

S političnim gospodstvom pa je tesno združeno tudi gospodarsko gospodstvo, ki je za prebivalstvo mnogo občutljivejše kakor politična nadvlada. Danes stoji stvar tako, da bi angleška industrija bombaža itd. morala propasti, če ne bi uživala vsled politične angleške premoči v Indiji gospodarskega monopola. Angleška vlada je pa vpeljala tudi na razne predmete, ki se pridobivajo v Indiji, državni monopol in na ta način pridobiva iz svoje kolonije ogromna denarna sredstva za vzdrževanje svoje svetovne moči. Vse to pa danes vedo tudi Indijci in zato je začel njihov apostol Ghandi oznajevati bojkot vsakega angleškega blaga.

Ghandi, kateremu so dali Indijci častni pridevek »mahatma« je nasprotnik krvave revolucije, ampak oznanja pasivno resistenco. On pravi ljudem, naj ne nosijo več angleškega blaga, ampak naj si tkejo svoje obleke sami. Dalje pravi, naj Indijci ne trpe več solnega monopola, ampak naj sol pridobivajo sami iz svojega morja. Agitacijo Ghandija in njegovih tovarišev in učencev je angleška vlada dolgo let mirno trpela, ker namenoma ni hotela ustvarjati narodnih mučnikov. Ko pa je Ghandi nedavno prešel od teorije na prakso in sam šel do morja, da pridobiva sol, in ko se je to gibanje razširilo po celi deželi, je morala angleška vlada opustiti svojo dosedanja taktiko in je najprej zaprla Ghandijevega sina, potem še njega in nazadnje še njegovega političnega naslednika.

Ta nastop angleške vlade pa je prebivalstvo silno razburil in v raznih indijskih mestih prihaja sedaj dnevno do krvavih spopadov med angleškim vojaštvom in domačini.

Krvavi spopadi, ki jih je Ghandi sam vedno obsojal, so vedno hujši, kajti mi ne smemo zabiti, da tudi boljševiki niso daleč od Indije, ti pa imajo z Anglijo še stare račune.

Za angleško svetovno gospodarstvo vtegnejo postati dogodki v Indiji usodnega pomena. Indijci namreč danes ne zahtevajo le, da postanejo »dominijon«, ampak hočejo svojo popolno neodvisnost: ta neodvisnost pa bi pomenila konec angleškega svetovnega imperija, ker ni dvoma, da bi Indiji sledil še bogati Egipt, ki danes Angliji tudi prinaša ogromne dohodke. Če bi se to zgodilo, bi se pa temeljito spremenile vse politične in gospodarske razmere v Evropi in po celem svetu in te izpremembe bi čutili tudi mi. Indijski pokret je podoben velikim potresom v daljavi, katerih učinke čutimo tu in tam tudi v naših krajih.

Pomorsko oboroževanje.

Kakor je našim bralcem znano, se je nedavno vršila v Londonu konferenca največjih pomorskih sil, da bi dosegla znižanje stroškov za oboroževanje na morju. Kakor smo mi že takrat napovedali, je konferenca potekla brez uspeha. Pa ne samo to: dosegla je celo nasproten učinek in oboroževanje na morju se nadaljuje z vso silo. Anglija, Amerika, Italija in Francija bodo žrtvovali zopet milijarde za graditev novih vojnih ladij. Veliki kapital, ki je interesiran v prvi vrsti pri izvršitvi teh ogromnih del, je enkrat zopet lahko zadovoljen, manj zadovoljni pa bodo davkoplačevalci.

Ukinjena uvoznina za dovažalce mleka v Ljubljano.

Županstvo mestne občine ljubljanske je ukinilo tržnino (uvoznino) na vozove in vozičke onim dovažalcem mleka, ki so sami posestniki in ki ga dovažajo stalnim odjemalcem v Ljubljano. Dovažalci se morajo izkazati na mestnih mitnicah s posebnimi potrdili ali legitimacijami, ki jih dobe pri svojih županstvih.

Na teh legitimacijah mora biti od županstva potrjeno, da je dovažalec res posestnik

in da mleko doma pridobiva ter da ga dovažata stalnim odjemalcem v Ljubljano. Županstva občin ljubljanske okolice so o tem uradno obveščena.

Ukinjena tržnina torej ne velja za prekupčevalce z mlekom, ampak samo za kmete producete.

Ukinjena tržnina znaša od voza z enim konjem 4 dinarje, z dvema konjema 6 dinarjev in od vozička 2 dinarja.

Mestna trošarina na mleko in sicer dinarjev 0-10 od litra pa ostane še naprej v veljavi.

Upor v Španiji.

Po prisiljenem odstopu bivšega in sedaj že umrlega diktatorja generala Primo di Rive so mnogi pričakovali, da se bo dežela pomirila in da bodo zopet prišle v veljavo vse ustanove stare parlamentarne vlade. Podoba pa je, da se bo gibanje, ki se je sprva obrčalo bolj proti bivšemu diktatorju, razširilo tudi proti monarhiji v Španiji, če se ne bo posrečilo tega pokreta pravočasno omejiti. Značilno za razmere v Španiji je, da je bil voditelj španskih republikancev, znani pesnik in učenjak Unamuno, pri svojem povratku v domovino sprejet z velikanskim navdušenjem in da število njegovih pristašev vedno bolj raste, množe pa se tudi krvavi spopadi med monarhisti in republikanci.

ZBOROVANJE SLOVENSКИH AGRARNIH INTERESENTOV.

»Zveza slovenskih agrarnih interesentov« sklicuje za nedeljo dne 1. junija t. l. zborovanje svojih članov v smislu čl. IV. svojih društvenih pravil. Zborovanje se bo vršilo v dvorani »Delavske zbornice« v Lublani, Miklošičeva cesta, ob 10. uri dopoldne.

Dnevni red zborovanja:

1. Načrt zakona ministrstva za kmetijstvo o likvidaciji agrarne reforme in predlogi »Zveze slovenskih agrarnih interesentov«.
— Predava geometer Milan Mravlje.

2. Načrt zakona o ukinitvi fideikomisov in notranja kolonizacija. — Predava g. Albin Prepeluh, podpredsednik »Zvezec«.

3. Agrarni interesenti in starostno zavarovanje kmetijskega ljudstva. Spopolnitev današnje socialne zakonodaje. Agrarni interesenti in pospeševanje kmetijstva. — Predava g. dr. Janže Novak, blagajnik »Zvezec«.

TEDENSKI KOLEDAR:

- 18. maja, nedelja: Venancij.
- 19. maja, ponedeljek: Celestin.
- 20. maja, torek: Avguštin.
- 21. maja, sredo: Feliks.
- 22. maja, četrtek: Julija.
- 23. maja, petek: Deziderij.
- 24. maja, sobota: Mar. dev. pom.

SEJMI:

- 20. maja: Mozelj.
- 21. maja: Videm ob Savi, Ljutomer.
- 22. maja: Loka pri Zid. m., Št. Lambert.
- 23. maja: Sv. Peter pod Sv. gorami.
- 24. maja: Nova vas.

VALUTE.

Dati moramo za:

1 nemško marko	Din	13-50
1 švicarski frank	Din	10-94
1 avstrijski šiling	Din	7-98
1 ameriški dolar	Din	56-50
1 francoski frank	Din	2-22
1 češkoslov. krono	Din	1-68
1 italijansko liro	Din	2-97

KORISTNO ZA VSAKO HIŠO

PO ZNIŽANIH CENAH KAKOR:

ROKAVICE, NOGAVICE, ŽEPNE ROBCE, KRAVATE, FINO DAMSKO, MOSKO IN OTROŠKO TRIKOPERILO, DIŠEČE MILO, TORBICE, ČIPKE, POTREBŠČINE ZA SIVILJE, KROJAČE, TAPETNIKE, ČEVLJARJE IN SEDLARJE NUDI

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

BLIZU PREŠERNOVEGA SPOMENIKA ZA VODO

Podlistek

H. von Kleist - Ivan Albrecht:

Muzikantovo maščevanje.

PRVO POGlavJE.

Ob času, ko dozorevajo prve slive, je šla mati Tomažinka popoldne v klonico, da bi nakopala tamkaj stlačene praproti in nastlala svinjam. Bilo je zgodaj popoldne, topel in lep dan, ko vse hiti na polje. Tudi Tomažinovi so imeli še polno zunanega dela. Oves je že silil k žetvi, po deteljščih je bil skrajni čas za drugo košnjo in kamor se je človek ozrl, se je ponujalo delo. Družina je bila zbog tega razdeljena in jih je bilo nekaj na košnji, nekaj na žetvi, doma pa je ostala mati Marjeta čisto sama in jo je gnala taka nuja, da res ni vedela, česa naj bi se najprej lotila. Poleg vsega domačega dela bi bila še rada šla pomagat na njivo, zato je tudi v klonico skoraj letela po praprot ter začela z dvozobo kopačo krepko kopati s skupa, ko nenadoma zamolklo začuje iz stelje:

»Joj, joooj —«

»Križ božji,« se prestraši Tomažinka in kopača ji pade iz rok. Previdno se ozre po kupu, drhti in se prekriža, toda nikjer se nič ne gane in tudi glasu ni slišati več.

»Bog se usmili vernih duš v vicah,« se tolaži mati Marjeta, »kaj se mi je res samo tako živo dozdevalo?«

Po prvem strahu si kmalu toliko opomore, da spet vzame kopačo v roko in začne kopati. V svaljkastih pušljih rahlja praprot s kupa, ko nenadoma spet zasliši:

»Joj, joooj —«

Klic je medel, čisto mrtvaški se zdi Tomažinki. Stotero starih sporočil zaživi pred njo: kako je ta in oni gospodar s te domačije odšel z butaro grehov na oni svet, kako se je bila lepa Anca spozabila, kako se je zameril Bogu orjaški Luka, ki ni mogel pričakovati ženine smrti in se mu je zgodilo, da so na isti dan popadle bolečine deklo Zefo, ko je ženo Agato smrt rešila zemskega trpljenja. Vse take zgodbe planejo žive iz davne minulosti pred ubogo Marjeto, ki vsa ledeni od groze in misli, da roti trpečo dušo, naj ji pove, s čim bi ji lahko pomagala, v resnici pa samo odpira usta in lovi sapo, dokler ne omahne s steljo kakor snop.

Nič ni vedela Marjeta, koliko časa je nezavestna ležala v praproti, ko jo je slednjič prebudila Miklavovka, njena daljna sorodnica, ki jo je bila prišla vsa objokana obiskat. Sprva je bila šla v hišo, ker pa tam ni našla žive duše, je krenila čez dvorišče proti hlevu ter po naključju opazila Tomažinko, ležečo v praproti.

»Ježeš,« se je zbala na glas, »ali se je zgodila nesreča?! Marjeta, slišiš, Marjeta!«

Stopila je k njej, ji odpela obleko in jo klicala in tresla, dokler je ni prebudila. Mar-

jeta je boječe in začudeno pogledala prijateljico, pa se je kmalu zavedla in jela pripovedovati, kakšno grozo je doživela.

»Pokropila bi,« je svetovala Miklavova Jera in se tudi sama prekrižala. »Saj pravim: človek nima nikoli miru! Kar ni z živimi dosti nadleže, jim pa še rajni pomagajo.«

Skupaj sta potlej odšli ženski v hišo po blagoslovljeno vodo. Grede je Jera povedala, zakaj je prav za prav prišla. Andreja, njeneža moža, že štirinajst dni ni od nikoder na spregled. Nič se nista sporekla, nič ni bilo doma navzkriž, ampak kar na vsem lepem ga je zmanjkalo. Že ob prvi košnji mu je začelo spet rojiti tisto po glavi, kakor zadnja leta večkrat. Ko so kosili v Zagati, kjer raste oni nesrečni hrast, na katerem se je bil pred nekaj leti obesil Hanin Franc, je Jera rekla Andreju, naj ostane doma, pa je ni hotel slišati. Ona je zjutraj odšla k maši, ko pa se je vrnila iz cerkve, ga že ni bilo več doma. Brž jo je zaskrbelo in je hitela za njim, pa je bilo že prepozno. Sedel je pod tistim hrastičem in kakor izgubljen buljil predse. Ko ga je poklicala in prosila, naj za božjo voljo vendar gre domov, jo je pogledal kakor otrok, nekaj zamrmral in vzdihnil, pa je res odšel čisto voljno z njo. Doma ga je spravila v posteljo, ko pa mu je opoldne prinesla južino, ga ni bilo nikjer več. Tudi pod hrastom v Zagati ga ni bilo in kosci in grabljice so vsi zatrjevali, da so ga videli samo koj zjutraj, potem pa nič več. Izza tistega torka ga ni Jera mogla nikjer zaslediti.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Dopisi

Prostovoljno gasilno društvo na Rakitni priredi na praznik, dne 29. maja veliko vrtno veselico s srečolovom. Vabimo vsa bližnja in daljna društva, da nas obiščejo. Rakitna je že postala tako priljubljena izletna točka, da bo tudi veliko mestnih ljudi iz Ljubljane, ki ljubijo naravo, prišlo ta dan na našo zdravo planoto navžit se lepote in zdravja.

Zagorje pri Piljstanju. Poročila se je v ponedeljek Karolina Centrih z Alojzom Novakom iz Kozjega. Poročil jih je ženinov brat, trapist, v Rajhenburški cerkvi. Mlademu paru želimo veliko sreče.

Sv. Juri ob Ščavnici. Dne 11. maja t. l. je imel SKJ pri Sv. Jurju ob Ščavnici svoj prvi veliki telovadni nastop. Pokazal je uspeh in voljo k dobremu delu in napredku. Ne kritikovati pa tudi hvaliti ne smemo začetnikov. Poudariti pa se mora, da če bo društvo delovalo v tej smeri kot dosedaj, bo imelo leto za letom uspehe. Posamezne telovadke in telovadci so pokazali pravo voljo, da izvršijo svojo telovadno nalogo s popolno gotovostjo in telovadsko vestnostjo. — Nepreklično se vrši vprizoritev Borkovega »Kajna« na dan 1. junija, na kar opozarjamo že sedaj vsa sosedna društva. Igro vprizorita SKJ in Društvo kmetijskih fantov in deklet.

Dol pri Ljubljani. Pevski odsek tukajšnjega gasilnega društva priredi v nedeljo, dne 18. maja t. l. ob pol 4. uri popoldne znano narodno igro »Divji lovec«. Na sporedu je tudi petje, in sicer pred igro, kjer bo nastopil nedavno ustanovljeni pevski zbor. Uprizoritev igre se bo vršila pri gostilničarju tov. Ivan Gradu v Beričevem. Vabimo vse od bližnj in daleč, kateri si žele par prijetnih uric, da naj ne zamude posetiti te naše prireditve. — Odbor.

Poljanska dolina pri Črnomlju. V naši zapuščeni dolini imamo letos precej deževno vreme. Letina in trava kažeta dobro. Sadja bo manj, kakor lani. Ker imamo močno vodno silo, bi se dala zgraditi velika električna centrala na vodi, ki bi dajala industriji poceni pogonsko silo. Zato bi bilo dobro, da bi si razni podjetniki ogledali našo dolino. Zelo pogrešam obljubljene železnice. Ker ni dela, ni tudi zaslužka in mladina je prisiljena iti v tujino za kruhom. Koliko je srečnejša v tem pogledu Gorenjska. Grade se tovarne in ljudje dobe delo doma, čeprav je blizu državna meja. Če bi se pri nas tako delalo, bi se kmetije zboljšale, razvijala bi se sadjereja in živinoreja itd. Ker pa vsega tega ni, odhajajo kar v trumah možki v najlepši dobi v tujino in kasneje kličejo še svoje za seboj. Najmanj 75 do 80 odstotkov denarja pride od naših izseljenih rojakov. — Pozdravljamo članekarja v »Kmetiskem listu« od 30. aprila 1930 iz Vrhnike in članka »Žalostna resnica« in »Naša nesreča«. Tako se piše za narodne in kmetijske koristi. Naš gorski delavec dela večinom za polento in v Združenih državah Amerike živi boljše pes, kakor pri nas mali človek, čeprav gara celih 12—16 ur. Tako je rekel neki delavec, ki je bil tukaj in je odšel v Ameriko. — V bodoče naj se za šolo v Starem trgu kupijo drva po dnevnih tržnih cenah.

Sv. Duh na Star gori. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo bo priredilo v nedeljo dne 18. maja v Pergerjevi uti pri Sv. Juriju ob Ščavnici veseloigro »Nebesa na zemlji«. Ker je to prva predstava, ki jo bo priredilo gasilno društvo, pričakujemo velik obisk.

Prostovoljno gasilno društvo Preserje pri Borovnici otvori na binškočni ponedeljek svoj novi gasilski dom, na kar opozarja vsa bratska sosedna društva. S slavnostjo bo združena prijetna zabava v prid nove motorne brizgalne. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Novice

† **Dr. Fran Vodopivec.** V Ljubljani je umrl po dolgotrajni in težki bolezni bivši veliki župan v p. g. dr. Fran Vodopivec.

Kraljev dar delavskemu fondu. Beograjsko delavstvo si je osnovalo poseben fond za podpiranje delavcev. Nj. Vel. kralj je odredil, da ga vpišejo kot ustanovnega člana s prispevkom Din 50.000.—. Ministra dvora je posetila posebna deputacija delavstva, da se zahvali za vladarjevo velikodušnost. Minister dvora je izročil deputaciji znesek ter jo obenem obvestil, da bo sprejeta v avdijenco pri kralju, čim se bo vrnil v prestolico.

Predavanje o agrarni reformi je priredila preteklo nedeljo »Zveza slovenskih agrarnih interesentov« v Sv. Janžu na dravskem polju. Predaval je geometer Milan Mravle.

Prometni minister obolel. Pretekli teden je nenadoma obolel na vnetju slepega črevesa prometni minister g. Lazar Radivojevič. Bil je takoj operiran in je izven nevarnosti. Vsled njegove bolezni se bodo zavlekla pogajanja med Trboveljsko družbo in železnico za nova naročila premoga. Kakor smo že svoj čas poročali, zahteva država znižanje cen premoga, a Trboveljska družba neče nikakor na te zahteve pristati. Vsled nepopustljivosti Trboveljske ni mogla država še do sedaj obnoviti naročil. Premogokopna družba je zato ponekod popolnoma ustavila delo, po drugod pa kopljejo rudarji le po dva do tri dni v tednu. Trboveljska družba računa, da se bo končno država udala prošnjam bednega in sestradanega delavstva ter obnovila pogodbo pod starimi pogoji in cenami.

Kje se dobe sejemske legitimacije. Legitimacije za obisk letošnjega jubilejnega velesejma od 29. maja do 9. junija po 30 Din prodajajo vsi večji denarni zavodi, trgovske korporacije, županstva, prosvetna društva, tujsko-prometne ustanove in večje železniške postaje Dravske banovine. Kjer bi legitimacij ne bilo na razpolago, naj se zahtevajo direktno od urada Ljubljanskega velesejma. Organizacije in ustanove, katere bi želele prevzeti prodajo legitimacij, se naprošajo, da se obrnejo na urad velesejma.

Podpore za ureditev gnojišč.

Kr. banska uprava objavlja: Kljub uradnemu razglasu kr. banske uprave prihajajo vsak dan številne prošnje za podporo pri ureditvi gnojišč in hlevov. Ker so te prošnje v nasprotju s pravilnikom o podelitvi podpor za napravo gnojišč, se ne morejo upoštevati. Zato se opozarjajo vsi interesenti, naj ne vlagajo tozadavnih prošenj in si ne delajo nepotrebnih izdatkov, dokler ne bo razglašen pravilnik, kako naj se vlagajo take prošnje. Pravilnik bo razglašen po vseh občinskih uradih.

Pacijent: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo?

Zdravnik: V Rogaško Slatino! Zahtevajte prospekte!

Frank Sakser pride za stalno v domovino. »Ameriška Domovina« poroča, da je g. Frank Sakser v Newyorku, lastnik dnevnika »Glasa Naroda« in znane Slovenske banke, sklenil, da se za stalno vrne v staro domovino. Naselil se bo baje v okolici Ljubljane.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 18. maja t. l. nas obišče gasilno društvo od Sv. Duha na Stari gori z veseloigro »Nebesa na zemlji«, ki jo bodo priredili v Pergarjevi uti. Ker je čisti dobiček namenjen za društvene namene, bomo vsi gasilci in prijatelji gasilcev prišli pogledat in s tem pokazali gasilcem svojo naslonjenost.

Sokolsko društvo Bled priredi dne 8. junija 1930 ob 15. uri veliko javno tombolo s krasnimi glavnimi dobitki v vrednosti 20.000 dinarjev. Zanimanje vzbuja — zlasti zakona se veselečim parom — glavni dobiček. Tombolske karte so že v razprodaji po 3 Din. Ugodna prilika.

Iz Blok. Državni higijenski zavod iz Ljubljane je priredil v poslopju šole v Novi vasi v času od 27. aprila do 5. maja 1930 svojo razstavo, ki je doživela tak obisk, da kaj takega sami nismo pričakovali. Za časa razstave je bilo prirejenih tudi 11 predavaj s kinematografičnimi slikami. Predavanja so imeli g. dr. Pirc o jetiki in otvoritveno predavanje, g. dr. Petrič o prvi ponoči in o negi žene, g. Puhar o alkoholizmu, g. Pokovec je pa pri raznih predavanjih pojasnjeval slike. Obisk je bil rekorden in je samo predavanja posetilo preko 2200 ljudi brez šolske mladine. Ker je bila razstava organizirana na hitro roko, nismo pričakovali takega uspeha. Gospodom predavateljem je uspelo doseči posebno pri mladini in ženah že sedaj prav vidne uspehe in popolnoma smo uverjeni, da bo razstava koristila tudi celoti. V dolžnost si štejem izreči gg. predavateljem zavoda našo najiskrenejšo zahvalo. Posebna zahvala pa g. šefu zavoda, ki je naši želji tako hitro ustregel.

Strokovno šole v Jugoslaviji. V Jugoslaviji je 19 trgovskih akademij (297 profesorjev in 3438 dijakov). Trgovskih šol je 11 (66 profesorjev in 981 učencev). Pomorske trgovske akademije tri (38 profesorjev in 252 dijakov). Skupaj 33 trgovskih šol. — Srednjih tehničnih šol je 5 (202 profesorja in 1105 dijakov), strokovnih obrtnih šol 16 (126 profesorjev in 1105 dijakov), ženskih obrtnih šol 163 (7183 učenek). Skupaj 184 obrtnih šol. — Od obrtnih in obrtno-nadaljevalnih šol jih je v Srbiji 111 (5254 učencev), na Hrvaškem 61 (10.991 učencev), v Sloveniji 91 (okrog 8000 učencev) in v Bosni in Hercegovini 46 (3530 učencev).

Konferenca mednarodnega urada dela v Ženevi se bo letos vršila 10. junija. Na tej konferenci se bo razpravljalo o ureditvi delovnega časa za trgovske pomočnike in o konvenciji o rudarjih. Našo državo bosta zastopala dr. Ž. Topalović in Gjoka Curčin.

Goreče morje. V newyorški luki je eksplodirala 8. maja ladja, na kateri je bilo nатовorjenih 9000 galonov bencina. Bencin se je razlil po celi obali in se istočasno tudi vnel tako, da je gorelo po celi luki. Tekom dobre ure se je vnelo nadaljnih dvanaest la-

Gospodarji gospodinje!

Velika izbira
za moške in
ženske!

Najnižje
cene!

Oglejte si veliko izbiro!

Pri nakupu blaga za obleke, perila, posteljnine
i. t. d. se obrnite zanesljivo na domačo tvrdko

FRANJO NOVAK

LJUBLJANA, Kongresni trg 15
poleg Nunske cerkve

**Laneno
olie
Firnež
Emailne in
ostale lake
Ojinate
barve**

in vse v
stroko
spadajo-
če blago
kupite
dobro,
solidno
in po
smernih
cenah
pri

MEDIĆ-ZANKL
D. Z. O. Z.
Tovarne olja, firneža, lakov in barv
LJUBLJANA-MEDVODE
Podružja: Maribor-Novi-Sad Lastnik: Franjo Medić

**Kmetje,
kmetice!**

Kupujte svoje potreb-
šćine pri trgovcih, ki
v našem listu nudijo
svoje blago.

KOVAČI!
Naicenejši KOKS

100 kg Din 85.-

Pri večjem naročilu popust!

Ljubljanska mestna plinarna

di, natovorenih z bencinom, ki so vse eksplo-
dirale in goreče more še pojačale. Vsled sil-
nega ognja so ogrožena vsa skladišča. Mnogo
obrežnih zgradb je pogorelo do tal, a največja
nevarnost proti ogromnim skladiščem
»Standard Oil Company« in »Teaderwater
Oil Company«, ki se nahajajo v bližini gore-
čega morja. Cele čete gasilcev si prizadeva-
moč in dan, da prepreči razširjenje ognja do
imenovanih skladišč nafte in bencina.

Papeževa država bo dobila tudi svoje
brodovje. Ameriški listi poročajo, da bo pa-
pež nabavil posebno mornarico za cerkveno
državo. Med Italijo in Vatikanom bo sklop-
ljena pogodba, po kateri bo dovoljeno svo-
bodno pristajati papeževemu brodovju v ita-
lijanski luki Ostiji. V doglednem času name-
rava potovati papež z lastno ladjo v Severno
in Južno Ameriko.

Vlomilci na delu. V Podplatu pri Kopriv-
nici so izvršili drzen vlom v trgovino Jakoba
Janeža in pokradli sukna, nogavic, platna, sa-
moveznic in raznega špecerijskega blaga za
kakih 17.0000 dinarjev. Vlom je osumljen
17-letni Janez Horvat iz Medvedcev v pluj-
skem okraju.

Ljutomer. Velika in splošno priljubljena
tombola Sokolskega društva bo v nedeljo dne
18 t. m. na Glavnem trgu. — Tombole (Din
2000, šivalni stroj, kolo, moka in drva) so že
razstavljene, tablice po Din 3.— so na prodaj
v vseh trgovinah.

Roparski napad v Rumuniji. V bližini Bu-
karešte so izvršili pretekli teden maskirani
roparji drzen napad na avto, v katerem so se
vozili trije člani bukareške diplomacije. Na
prvi strel, ki zdrobil na avtu šipo, je šofer
ustavil. V tem trenutku je priskočilo šest do
zob oborczenih roparjev. Z grožnjami, da jih
postrele, so potniki izročili roparjem vse dra-
gocenosti, kar so imeli pri sebi, in ves denar.
Nato so dovolili, da je avto nadaljeval pot
do Bukarešte. Policija je sicer z večim oddel-
ki zasledovala roparje, a jih ni mogla dobiti
v pest.

Nova telefonska zveza je bila otvorena
dne 1. maja t. l. in sicer med Žalcem in Prago.

Nova zračna proga je bila otvorena za-
četkom tega meseca med Beogradom in So-
lunom. Prvo potno letalo je bilo zelo svečano
sprejeto v Skoplju in Solunu. Vodil ga je pi-
lot Striževski.

Rusi so dogradili novo veliko železnico.
— Dne 1. maja so sovjetske oblasti slovesno
otvorile novo zgrajeno železniško progo Se-
mipalatsk—Lugovo v Turkestanu. Želez-
niška proga je dolga 1500 km in so jo pričeli
graditi leta 1925. Stroški so bili preračunani
na 250 milijonov rubljev, resničnih izdatkov
je bilo pa le 176 milijonov. Prihranili so torej
74 milijonov rubljev. Proga gre skozi nepre-
gledne stepe, mimo pokrajin bogatih na pri-
rodnih zakladih, ki bodo šele sedaj prišli do
svoje vrednosti. Proga pomeni za Rusijo ve-
likanske gospodarske, a tudi vojaške vred-
nosti, ker je odprla pot v skoraj neprehodne
srednje azijske dežele med Sibirijo in Afga-
nistanom.

Borzni senzal za lesno stroko Tone Lušin
je preselil svojo pisarno v Wolfovo ulico 10,
prvo nadstropje.

Gospodarstvo

Živinski sejem v Ljubljani (7. t. m.). Na
današnji živinski sejem je bilo prignanih 291
konj, 58 volov, 63 krav, 11 telet in 418 pra-
šičkov; prodanih pa je bilo 57 konj, 26 volov,
29 krav, 7 telet in 390 prašičkov. Sejem je bil
dobro obiskan. Kupčija je bila v prašičkih za
rejo prav živahna, v ostalem pa srednja. Cene
se napram zadnjemu sejmu niso bistveno iz-
premenile, edino teleta so se nekoliko podra-
žila. Za kg žive teže notirajo voli I. Din 10
(na zadnjem sejmu Din 10'25), II. 9 do 9'50
(9'50), III. 8 do 8'50 (8'50), krave debele 5
do 7 (5—7), krave klobasarice 4 do 5 (4—5),
teleta do 15'50 (13'50—14'50); prašički za re-
jo pa so se prodajali po 250 do 400 za komad.

Vinarsko društvo za Dravsko banovino v
Mariboru. II. vinarski kongres in občni zbor
Vinarskega društva za Dravsko banovino se
bo vršil dne 28., 29. in 30. maja 1930 v Ljuto-
meru. — Razpored: 28. maja, sredo: Ob 15.
uri (3. uri popoldan): seja glavnega odbora
Vinarskega društva in delegatov podružnic v
dvorani hotela Zavrtnik v Ljutomeru. —
29. maja, četrtek (praznik): Vinarski kongres
in občni zbor Vinarskega društva v Sokol-
skem domu v Ljutomeru. Začetek ob 8'30.
Dnevni red: 1. Otvoritev kongresa in občne-
ga zbora. 2. Imenovanje dveh zapisnikarjev
in dveh skrutinatorjev. 3. Referat o pridelo-
vanju kvalitetnih vin (ing. Ivo Zupanič, re-
ferent za vinogradništvo pri banski upravi v
Ljubljani). 4. Referat o aktualnih potežkočah
in zadevah vinogradnika (Joško Glaser,
upravnik banovinske trsnice in drevesnice v
Kapeli). 5. Referat o I. vsedravnem vinar-
skem kongresu v Beogradu (Lovro Petovar,
veleposestnik itd. v Ivanjkovcih). 6. Poročilo
predsednika, tajnika, blagajnika in pregled-
nikov računov. 7. Poročilo urednika in uprav-
nika društv. glasila »Naših goric«. 8. Odo-
britev odborovih predlogov za dobo do slede-
čega občnega zbora: višina članarine in kraj
prihodnjega občnega zbora. 9. Spremembe
pravil. 10. Volitve: a) predsednika, dveh pod-
predsednikov in 12 odbornikov; b) dveh pre-
glednikov računov za dobo enega leta. 11.
Obravnava predlogov in morebitnih pritožb
s strani podružnic in društvenih članov. 12.
Slučajnosti. — 30. maja, petek: Izleti: 1. Ogle-
dovanje vinogradov. Ob pol 9. uri iz Ljuto-
mera čez Presiko, Strmec, Kalvarijo in Mrzlo
polje v Jeruzalem, tu obed, popoldan pa čez
Svetinje v Ivanjkovec, tu na vlak, odnosno
čez Radomerje (Miklošičev dom) v Ljutomer
na vlak. 2. Ogledovanje banovinske trsnice in
drevesnice v Kapeli, šampanjskih in vinskih
kleti Clotarja Bouvierja v Gornji Radgoni.
Ob pol 9. uri z vlakom iz Ljutomera do Slati-
ne Radenci, odtod v Kapelo in potem v Gornjo
Radgono, tu na vlak. — Prijava za prenočišča
28. in 29. maja in izlet v Jeruzalem sprejema
Vinarska podružnica v Ljutomeru, za izlet v
Kapelo in Gornjo Radgono pa Vinarska po-
družnica v Gornji Radgoni. Izletov se morejo
udeležiti samo tisti, ki so se do 25. maja 1930
pri Vinarski podružnici v Ljutomeru, oziro-

ma Gornji Radgoni prijavili. Za izlet v Kape-
lo in Gornjo Radgono bodo na postaji Slatina
Radenci vozila po zmerni ceni na razpolago.
— Dne 29. maja 1930 po kongresu in občnem
zboru se vrši ob 14. uri na Čvenu pri Ljuto-
meru tradicionalna spomladanska konjska
dirka, na katero so vsi udeleženci Vinarske-
ga kongresa vabljeni. Po dirki je sestanek
kongresistov v gostilni Rajh na Moti, zvečer
ob 21. uri pa v gostilni na Triglavu v Ljuto-
meru.

Poslovanje zadrug in davki. Ministrstvo
za trgovino in industrijo je obvestilo minist-
stvo za finance, da posamezne nabavljalne
in konsumne zadruge v mnogih primerih pro-
dajajo svoje blago vsem in vsakomur, samo
ne zadrugarjem, kakor to odreja zadrugi za-
kon. Zato je davčni oddelek ministrstva fi-
nanc poslal finančnim direkcijam razpis, v
katerem odreja, naj od vseh tovrstnih zadrug
zahtevajo, da priobčijo s svojimi poslovnimi
bilancami za preteklo leto tudi podatke o šte-
vilu polnopravnih zadrugarjev, o obsegu in
vrsti nabavljanih poslov s potrdilom, da je
bil ves posel opravljen samo z zadrugarji. V
primeru, da se ugotovi o teh zadrugah, da ne
vrše poslov samo s svojimi zadrugarji, mora-
jo finančne direkcije take zadruge obreme-
niti po zakonu o neposrednih davkih.

»Slovenski hmeljar«. V Celju je izšla
prva številka »Slovenskega hmeljarja«, gla-
sila Hmeljarskega društva za Slovenijo, in
prinaša sledečo vsebino: Ban inž. Dušan Ser-
nec: Hmeljarjem! — Na pot! — Inž. Josip
Teržan: Zakaj je potreben »Slovenski hme-
ljar?« — Savinjski: Kako je bilo, kako je in
kako bo? — Inž. Janko Dolinar: Bolezni in
škodljivci hmelja. — Razno. — Hmeljarska
poročila.

Solska vodstva pozor! Letošnji ljubljanski jubilej-
ni velesjem se vrši od 29. maja do 9. junija in pada
torej še v solsko leto. Solska vodstva, posebno ona
na deželi, naproša Uprava ljubljanskega velesjema,
da naj svoje majske izlete uredi tako, da si bo mladi-
na v zvezi z izletom zamogla ogledati tudi velesje-
m. Na velesjemu bo zbrano vse kar zamore zani-
mati tudi mladino in dvigati njen narodni ponos. —
Kajti večina razstavljenih predmetov je ustvarila slo-
venska roka in slovenski um: Razlaga pod vodstvom
strokovnega učiteljsstva bo mladini v največjo korist.
Za učence vseh šol velja znižana vstopnina po 3 Din,
spremljajoče g. učiteljsstvo je vstopnine prosto.

Mednarodnost jubilejnega velesjema v Ljubljani.
ki se vrši od 29. maja do 9. junija. Najlepše dokazuje
pregled razstavljalcev. Najraznovrstnejše blago po to-
varniških cenah razstavi na prostoru od 40.000 m²
skoraj 800 tovarov, od teh ena tretjina iz inozemstva
in sicer iz Anglije, Avstrije, Belgije, Brazilije, Č. S.
R., Danske, Francije, Finske, Grčije, Holandske, Ita-
lije, Litve, Nemčije, Ogrske, Poljske, Švedske, Švice
in Severne Amerike. Legitimacije, ki upravičujejo do
polovične vožnje na železnici, veljajo Din 30.— in se
dobe pri denarnih zavodih, zastopnikih, trgovskih or-
ganizacijah, Putniku itd. in direktno od velesjemke-
ga urada.

Gospodarski stroji in orodje bo razstavljeno v
posebni skupini na letošnjem jubilejnem ljubljanskem
velesjemu od 29. maja do 9. junija. Zastopani bodo
izdelki naše države, Avstrije, Čehoslovaške, Holan-
dije, Francije, Italije, Kanade, Madjarske, Nemčije,
Švedske in Amerike. Naši gospodarji bodo imeli tu
najlepšo priložnost, da si izberejo pluge, brane, kosil-
ne stroje, mlatnice, čistilnice, slamoreznice, pluge
za okopavanje in osipanje, traktorje, lokomobile, mo-
torje in veliko število najrazličnejšega orodja. Tako
obsežne razstave kmetijskih strojev kot bo na letoš-
njem velesjemu, še ni bilo. Večina strojev bo v obra-
tu, gnanih z lokomobilami, motorji in električnim to-
kom.

Nudim
 prima cement
DALMATINSKI
 znamke Tifan in Dalmatia
 ter Dovje-Mojstrana po
najnižji ceni.
 dalje vse vrste žeblice, trsje za
 strope, žico, kakor tudi moko,
 žito in razna krmila. Gašeno in
 negašeno apno dobavljam. Na
 željo dostavim tudi na dom, po
 primerni ceni!
Ljudevit Sirc, Kranj

L. MIKUŠ
 Ljubljana, Mestni trg 15
Dežniki

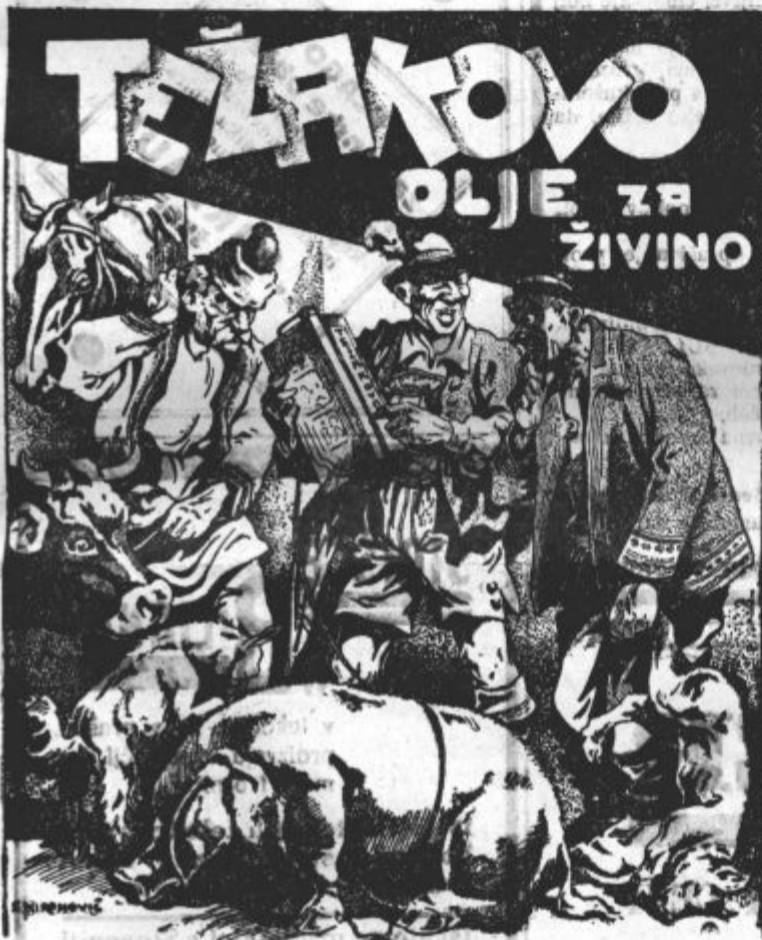
Na malo!
 Na veliko!

Naročajte
KMETSKI LIST!

Kovači!
 Najboljši trdi in mehki koks
 in kovaški premog
 Vam nudi
Družba „ILIRIJA“
 Ljubljana, Dunajska c. 48
 Telefon 2820

Pošljite nam takoj Vaš
 naslov!
 Dnevno 200 do 300
 dinarjev in še več
 lahko zaslužite z de-
 lom v Vašem doma-
 čem kraju. Znamko za
 odgovor:
 »Tehna« družba, Ljub-
 ljana, Mestni trg 25/L

TEŽAKOVO
OLJE ZA
ŽIVINO

se dobi samo pri

M. Težaku, Zagreb, Gundulićeva ulica 13,
 v kanticah od 5 kg in stane ena kantica s poštnim po-
 vzajem Din 125.—.

To olje je nesporno najuspešnejše sredstvo za krmljenje
 slabotne in zahirane živine in sicer radi bogate vsebine
 na vitaminu A in posebno radi vitamina D, ki ga v no-
 benem drugem krmilu ni.

Ekonom

osrednja gospodar-
 ska zadruga v
 Ljubljani

Kolodvorska ulica št. 7.

Ima v zalogi po
 najnižjih cenah de-
 želne pridelke, naj-
 finejšo banaško in
 domačo moko, ko-
 ruzo, krmila, špec.
 blago in ostale v
 to stroko spadajo-
 če predmete.

ZALOGA vseh
 vrst umetnih
 gnojil, modre
 galice ter najbolj-
 šega splitskega in
 trboveljskega
 portland cementa.

**Kmetje,
 kmetice!**

Podpirajte trgovce,
 ki oglašajo v
 našem listu!

Pliučne bolezni so ozdravljive!

Pliučna tuberkuloza — je-
 tika — kašelj — suhi ka-
 šelj — nočno potenje —
 bronhialni katar — katar
 v grlu — zasluženje —
 bljuvanje krvi — bruhanje
 krvi — občutek tesnobe —
 astmatično dihanje itd.

je ozdravljivo!

**Na tisoče
 ozdravljenih!**

Zahtevajte takoj mojo knjigo

»Nova umetnost
 hranjenja«

katera je že mnoge rešila. — Ista se more uporabiti poleg
 vsakega načina življenja in pripomore, da se bolezen hitro
 obvlada. Teža telesa poraste in polagano ovapnenje zaustavi
 bolezen. Mnogi moške zdravniške znanosti potrjujejo vrednost
 moje metode in radi odobravajo porabo iste. Cim prej se
 začne z mojim načinom hranjenja, tem bolje.

Popolnoma brezplačno

dobite mojo knjigo, iz katere morete črpati mnogo potreb-
 nega. Kogar mučijo bolesti in kdor se želi na hiter način
 temeljito in brez nevarnosti rešiti svojih bolečin, naj piše še
 danes:

Naglašam ponovno, da moja pojasnila dobite popolnoma brez-
 plačno, brez vsake obveznosti od Vaše strani, ter bode Vaš
 zdravnik sigurno pristal na oni od prvih profesorjev kot iz-
 vrstien preizkušen

novi način Vašega hranjenja.

Zato je v Vašem interesu, da pišete takoj, in boste od mojega
 tamošnjega zastopstva postreženi v vsaki dobi.
 Črpajte pouk in poječano voljo do življenja iz knjige izku-
 šenega zdravnika. Ona obsega okrepitev in življensko tolažbo
 ter se obrača na vse bolnike, kateri se zanimajo za sedanje
 stanje znanstvenega zdravljenja pljuč. — Moj naslov:

GEORG FULGNER, BERLIN - NEUKÖLLN,
 Ringbahnstrasse Nr. 24. Abt. 616.

Stari vinogradniki

so že pred vojno poznali kot najboljšo

angleško modro galico

garantirano 98/99 %no, najvišje stopnje.

Pri kupovanju pazite na nadpis na vrečah.

„Mackechine“ ali „Maple“

Dobi se na malo in veliko pri Gospodarski
 zvezi r. r. z o. z., Ljubljana.

OPEKO IN STREŠNIKE

vseh vrst za zida-
 vo hiš, iz znanih
 karlovskih opekarn
 dobavlja franko vsaka postaja
 po konkurenčnih cenah,
samo

Ekonom generalno zastopstvo
 za Dravsko banovino
 Ljubljana, Kolodvorska ul. 7

ŠIVALNI STROJI

„Gritzner“ „Adler“
„Kayser“ in kolesa,

najboljši material,
precizna konstrukcija,
krasna oprema ter naj-
nižja cena, kakor tud
pisalni stroji, Urania,
so samo pri

Večletna garancija!
Pouk v voženju brezplačen!

Jos. Petelinc, Ljubljana
ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

Gospodarji! APNENIM DUŠIKOM

najtinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o uporabi in množini, rentabilnosti, kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja istotako mešano umetno gnojilo »NITROFOSKAL - RUSE«, katero sestoji iz apnenega dušika, superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom, fosforom, kalijem in apnom ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil. — Stalna zaloga pri

EKONOMU, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

PRVOVRSTNE

KOSE

„Kajetan“
z zlato peto

„Jugoslovanske“
„Turške“

in

„Naravnosive“

z garancijo ter prvovrstne
brusne kamne ima v zalogi

EKONOM

osrednja gosp. zadruga

LJUBLJANA

Kolodvorska ulica števil. 7

Vinogradniki!

Razne boleznj in škodljivci čir dje bolj pretijo da uničijo ne samo grozdne trgatev, ampak tudi vinograde. Sedaj je najugodnejši čas za pobijanje oidijuma, grozdnih moljev in drugih škodljivcev s preizkušeni in sigurnimi preparati, ako želite, da bo trgategv grozdja dobra.

AGRITOX je najnovejše sredstvo za škropitev proti grozdnim moljem.

ARZOLA sredstvo za škropitev proti grozdnim moljem.

MOLEX sredstvo za opravljanje proti grozdnim moljem ob času cvetja, ko se jih mnogo pojavlja in se trta ne sme škropiti.

SULFAROL za škropljenje proti oidiumu. AGRITOX, ARZOLA in SULFAROL se zamorejo pomešati z bordovsko juho za enkratno škropljenje, in sicer zaradi prihranka časa pri delovnih močeh.

Zahtevajte naša strokovna navodila in cenike na naslov:

BILJANA A. D., Beograd, Dušanovac.

Vse naše preparate zamorete naročiti in dobiti pri

KMETIJSKI DRUŽBI V LJUBLJANI.

ČILSKI SOLITER

JE DOSPEL! — DOBAVLJA GA PO KONKURENČNI CENI

EKONOM LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 7

GOSPODARJI, NAROČITE SI GA TAKOJ!

SIRIŠČE „BILJANA“

v tekočini in v prašku
proizvaja v največji do-
mači tvornici

iz čistih telečjih želodcev pod
kontrolno strokovnjaka z ga-
rantirano stalno jakostjo.

Iščete se prodajalci v Sloveniji

„Biljana“ a. d.
Beograd, Dušanovac

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošl. hranilnice št. 14.257 registr. zadruga z neomejeno zavezo Brzjavlj: „Kmetijski dom“

Telefon 2847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon 2847

Vloge na knjižice in lekoči račun obrestuje po
6% brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po
7 1/2% brez odbitka davka na rente

Stanje vlog okroglo 30.000.000 dinarjev
Rezerve nad 500.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vlozne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinitvenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročilu, na vknjižbo in proti zastavi premičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 2—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2, ure.

Podružnici v Kamniku, Glavni trg in v Mariboru, Slomškov trg 3